

Löytyykö heijastin tai varoliivi? Syytä olisi!

Jalankulkijoiden kuolemista ja loukkaantumisista lähes puolet sattuu pimeän tai hämärän aikana. Kevyen liikenteen onnettomuusriski on pimeällä vähintään kaksi kertaa niin suuri kuin päivänvalossa. Auton lähivalot valaisevat pimeällä heikosti. Kuljettajan heikentynyt näkökyky, mustiin pukeutunut jalankulkija, auton valo- ja sähkölaitteiden sekä tuulilasin kunto, säästä johtuvat seikat ja vastaantulevat autot heikentävät entisestään tätä lähes olematonta näkemistä.

Miten kaukaa autoilija näkee jalankulkijan ilman heijastinta?

Autoilija näkee heijastimettoman jalankulkijan kaukovaloilla keskimäärin 300 metrin päästä. Vastaantuleva auto aiheuttaa sen, että jalankulkija näkyy n. 100 metrin päästä. Kun autojen lähivalot vaihdetaan lähivaloille, jalankulkija näkyy enää 20-50 metrin päästä.

Kuinka pitkältä nähdään jalankulkijan heijastin?

Heijastimen voi nähdä kaukovaloilla jopa 700 metrin päästä. Vastaantulevan auton kaukovalot lyhentävät näkemän 500 metriin. Kun autot ovat noin 300 metrin etäisyydellä toisistaan ja vaihtavat lähivaloille, kuljettaja näkee heijastimen lähivaloilla noin 150 metrin päästä.

Parantaako tievalaistus jalankulkijan näkemistä?

Hyvä tievalaistus parantaa jalankulkijan näkymistä, mutta heikosti toteutettu tievalaistus ei muodosta riittävästi kontrastia jalankulkijan ja taustan välille. Taajamissa on jalankulkijan näkemistä häiritsevää valaistusta niin paljon, että heijastimen riit-

Autoilija näkee heijastimen lähivaloilla noin 150 metrin päästä. Ilman heijastinta liikkuvan jalankulkijan sama autoilija näkee 20-50 metrin päästä.

tävään näkymiseen ei voi luottaa samalla tavalla kuin täysin pimeällä maantiellä.

Mikä heikentää jalankulkijan ja heijastimen näkemistä?

Auton ja kuljettajan ikääntymisen lyhentää näkemää, auton valot heikentyvät ja tuulilasi, jonka läpi katsotaan naarmuuntuu. Valojen ja tuulilasin likaisuus on melko yleistä. Uudessakin autossa valot saattavat näyttää liian alas tai liian ylös, seurauksena näkemisen huonontumista ja häikäisyä. Myös jalankulkijan heijastimet heikkenevät käytössä. Kiinteät heijastimet asusteissa heikkenevät pesuissa, muut heijastimet saattavat hankautua pinnaltaan ja heijastusteho vähenee. Heijastimia pitää käsitellä huolella, silloin ne kestävät pidempään. Kannattaa hankkia silloin tällöin uusia heijastimia, koska ne kehittyvät ja uusi tuote on usein paljon parempi kuin vanhat ja kuluneet.

Mikä on hyvä heijastinvarustus jalankulkijalle?

Heijastinliivi on hyvä varustus liikuttaessa pimeällä, hämärässä ja jopa päivällä, koska siinä on heijastavan materiaalin lisäksi aurin- gon ultraviolettisäteilyn ansiosta kirkkaana näkyvää fluoresointia. Hyvän heijastinvarustuksen pitää näkyä kaikista suunnista. Hihojen ja tai lahkeiden ympärille kiinnitetyt tai puseron helmaan sivuille riippumaan sijoitetut heijastimet näkyvät eteen, sivuille ja taakse. Kun heijastin näkyy kaikista suunnista, jalankulkija näkyy tiellä tien reunaan kulkiessa ja myös tietä ylittäessä. Hyvän heijastimen tuntee siitä, että se täyttää eurostandardin vaatimukset ja hyväksytyt tuotteet tuntee CE-merkinnästä. Kunnollisia heijastimia löytyy varmasti kaikkien makuun, jopa Marimekko myy omaa CE-heijastinta.

Mitä laki määrää heijastimesta?

Lain mukaan jalankulkijan on pimeän aikana tiellä liikkueensa yleensä käytettävä asianmukaista heijastinta. Heijastinta on yleensä käytettävä pyörätiellä, pientareella ja ajoradalla sekä taajamassa että taajaman ulkopuolella riippumatta siitä, onko paikalla tievalaistusta. Mikäli onnettomuustilanteessa ei ole ollut heijastinta, tällä saattaa olla vaikutusta syyuhteisiin ja joihinkin korvauksiin, vaikka yleensä moottoriajoneuvon liikennevakuutuksesta korvataan henkilövahingot syytömällekin. Heijastimen pitää lain mukaan olla asianmukainen. Heijastimen käytön laiminlyönnistä ei kuitenkaan seuraa rikesakko-rangaistusta.

Matti Koivurova
Turvallisuusinsinööri